

РЕШЕНИЕ

№ 110

София, 16.10.2023 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо гражданско отделение, в съдебно заседание на 26 септември две хиляди двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БОНКА ДЕЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: ВАНЯ АТАНАСОВА
МИЛЕНА ДАСКАЛОВА

при участието на секретаря Даниела Никова и в присъствието на прокурора изслуша докладваното от съдията БОНКА ДЕЧЕВА гр. дело 148 /2023 година.

Производството е по чл. 290 ГПК.

С определение № 2058 от 10.07.2023 г., по настоящото дело е допуснато касационно обжалване на въззивно решение № 1162 от 22.08.2022 г. по гр.д.№ 3674/2021 г. на Софийски апелативен съд в частта, с която е отменено решение № 260287 от 17.09.2021 г. по гр.д.№ 12/2020 г. на Софийски окръжен съд /погрешно посочен като СГС/ и вместо това са отхвърлени исковете, предявени от Б. П. П., Л. П. М. и Б. И. А. /починала след постановяване на решението на 01.04.2022 г., заместена от наследниците си Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М./, и от П. Л. М., починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г., заместен от наследниците си Б. П. П. и Л. П. М. за осъждане на ответника Агенция „Пътна инфраструктура“ - гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да им заплати обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на Е. Г. М., причинена на 05.02.2017г. от падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала „Хемус“ л.а. „А*** вследствие неизпълнение на задължението на ответника по чл.30 вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, за ремонт и поддържане на републиканските пътища и съоръжения, както следва за разликата над 90 000 лв.за всеки по отделно за Б. П. П., за Л. П. М. и за Б. И. А. /починала след постановяване на решението на 01.04.2022 г., заместена от наследниците си Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М./, и за разликата над 110 000 лв. за П. Л. М., /починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г., заместен от наследниците си Б. П. П. и Л. П. М./, ведно със законната лихва, считано от 05.02.2017 г. върху тази разлика и в частта, с която е отменено решението на първата инстанция за присъдените разноски за разликата над 2254.77 лв. на Б. И. А. и П. Л. М. и за разликата над 6,286,77 лв. на Б. П. П. и Л. П. М. и за разликата над 8000 лв. държавна такса, която Агенция „Пътна инфраструктура“ - гр. София е осъдена да плати по касационни жалби, подадени от Б. П. П. и Л. П. М. и от Н. Г. Н.

Не е допуснато касационно обжалване по касационна жалба, подадена от Агенция „Пътна инфраструктура“ - гр. София], ЕИК 000695089 /АПИ/ в обжалваната от нея част, с която са уважени исковете до посочените размери.

В касационната жалба, подадена от ищците Б. П. П. и Л. П. М., които обжалват решението освен на лично основание и като наследници на П. Л. М., починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г. и на Б. И. А. /починала след постановяване на въззивното решение на 01.04.2022 г./ и в касационната жалба, подадена от Н. Г. Н., който обжалва решението като наследник на починалата си майка Боринка И. А. се навеждат доводи за неправилност на решението поради противоречие с материалния закон чл. 52 ЗЗД, защото не е приложен обществен критерий за справедливост, за допуснати процесуални нарушения, защото в мотивите не е посочено защо е намалено обезщетението, присъдено от първата инстанция и защо има диференциация в определените от въззивната инстанция размери на обезщетението, въз основа на кои конкретно критерии са определени размерите, до които са намалени обезщетенията, че не е съобразено, че семейството е било сплотено, живеели са в една къща и че тежко са понесли загубата на дете, родител и съпруга.

Ответникът по тези касационни жалби Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/, изхождайки и от оплакванията в подадената от нея жалба, с която оспорва основателността на иска, счита, че въззивното решение следва да се отмени, а делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд за изясняване на фактическата обстановка. По същество оспорват претедиданите размери на обезщетенията.

Третото лице, помагач на ответника „Автомагистрали“ ЕАД не взема становище.

Върховен касационен съд, първо гр.о., като обсъди заявените в касационната жалба основания и данните по делото, приема следното:

Със задължителна сила между страните са установени фактите, съставляващи основанието на иска предвид влязлата в сила част на решението, а именно:

На 05.02.2017г. вследствие падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала „Хемус“ л.а. „А***“, е починала Е. Г. М. – дъщеря на ищцата Б. И. А., майка на ищците Б. П. П. и Л. П. М. и съпруга на П. Л. М.. Образованото досъдебно производство № 10/17 по описа на Осло,пр.пр.вх№0592/2017г.на СОП е висящо и от него са приложени към настоящото дело относими към настоящия спор доказателства. От тях и от приетото заключение от първата инстанция, изготвено от комплексна съдебно-техническа експертиза /КСТЕ/ е установено, че на посочената дата към 12.00ч., в посока Варна-София, по автомагистрала „Хемус“, в района на тунел „Ечемишка“, в тръбата, предназначена за посочената посока на движение /предвид създадената временна организация на движението - двупосочно, разделено на две ленти в противоположни посоки в една тръба/, със скорост от около 50км.ч. се е движил л.а. „А***“, управляван от Н. Г. Н.. На предна дясна седалка в автомобила е пътувала сестрата на водача – Е. Г. М.. Автомобилът е бил в изправност и е пътувал с разрешената скорост от 50 км./ч. Движел се е в обособената дясна лента за движение, а пред него са се движели лек автомобил и ТИР. Според показанията на Н. Н., внезапно станало тъмно и нещо се строполило. Когато излязъл и отворил вратата, не видял сестра си, мястото ѝ било затрупано с желяза, а тялото ѝ било изместено чак на задната седалка, притиснато от желязо. Шофьорът на ТИР-а /чужденец/ премерил пулса ѝ и казал, че е мъртва, а други участници в движението се обадили на тел. 112, пристигнала полиция и линейка и констатирали смъртта на Е. Г. М.. По делото няма доказателства, включително от протокола за оглед на местопроезшествието конструкцията на осветителните тела да е била „закачена“ от друго превозно средство. Ударът е станал на разстояние

428 м. от началото на тунела, който е дълъг 820 м. Установено е, че смъртта е настъпила незабавно и причината за нея са травматичните увреждания от паднала осветителна конструкция върху дясната част на предното стъкло и автомобила, което е документирано от органите на полицията. КСТЕ установява, че в момента, когато автомобилът се е намирал на разстояние от около 13.05м, преди мястото на удара, от тавана на тунела, поради разрушаване на връзката между две съседни надлъжни греди, ведно с прикачените към тези греди осветителни тела са започнали да падат към асфалтовото покритие, при което една от гредите е пробила дясната част на панорамното стъкло на автомобила и се е забила в дясната предно-странична област на корема на пътника Е. М., следствие на което същата е починала на място. Причината за нейната смърт е несъвместима с живота съчетана гръдна и коремна травма, пряк резултат от действието на предмет с голяма маса и добре изразени ръбове, каквито контактуващи повърхности има установения при огледа на автомобил вътре в купето увреждащ предмет. Установено е, че е паднала конструкция, носеща осветителните тела, състояща се от стоманени греди – напречни и надлъжни с П-образно сечение, като напречните се носят от окачвачи, които висят на куки, анкерирани в бетоновия свод на тунела. Надлъжните греди са хванати челно за напречните чрез метални планки. Тази връзка на места е била посредством болтове, но при компроментирането ѝ с времето, повечето болтове са заменени със заварки. Повърхността е била силно корозирала и покрита със сажди от изгорели газове. Конкретната причина за аварията е разрушаването на една от гореописаните връзки на надлъжните греди с една от напречните и падането им върху преминаващия автомобил. Разрушаването на връзката е поради липсата на експлоатационна поддръжка - не е извършвана антикорозионна обработка на повърхностите, което би ги защитило от корозия. С Протокол №2/07.02.2017г. за извършен оглед на съоръжението е установено, че конструкцията не е безопасна за експлоатация поради корозия /над 50%/ и деформации на елементите от връзките, ламарината, от която е направена металната рамка на осветителното тяло, на места била прокъсана, а на други - изтъняла до 1 мм., а е била 3 мм. Това не отговаря на утвърдените стандарти. Установено е, че ударът на падащото тяло е бил непредотвратим за водача на МПС, тъй като към момента на падането му от тавана на тунела, автомобила се е намирала на 13.05м. от мястото на удара, а опасната зона за спиране е била 31 метра. Невъзможно е било за шофьора и да забележи увреждане на металната конструкция, тъй като осветлението е на височина 5.70 м. и не се вижда нищо над осветителните тела. Установена е пряка и непрекъсната причинно-следствена връзка между процесния инцидент, настъпилите травми и последвалата от тях смърт на пострадалата. Липсват данни за преминаване на извънгабаритен товар, а ако такъв е имало или е преминавало ППС с по-голяма височина, то разкъсването на носещите греди би станало още в самото начало на тунела, а не на 428-ми метър.

Констатирано е неспазване на Наредба № 1 от 4.04.2007 г. за минималните изисквания за безопасност в тунели по републиканските пътища, които съвпадат с трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България /обн., ДВ, бр. 34 от 24.04.2007 г., в сила от 24.04.2007 г., доп., бр. 58 от 17.07.2007 г., изм. и доп., бр. 102 от 28.11.2008 г., бр. 8 от 30.01.2015 г., в сила от 30.01.2015 г./ и Наредба № 3 от 09.06.2004г. за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии, както и действащите БДС, съгласно които мероприятия за антикорозионна обработка е трябвало да се извършват периодично между 5 и 10 години. В случая носещата способност на стоманената конструкция се намира в условията на много агресивна среда - наличие на изгорели газове и сажди, което е

налагало периодично нанасяне на антикорозионно покритие, което не е правено и поради това е установена корозия на 50%.

Нарушена е и Наредба № 9 от 09.06.2004г. за техническа експлоатация на електрически централи и мрежи, която изисква незабавно отстраняване на повредите в съоръженията. /чл.880/5/ Така дори да е имало провисване на кабел, който да е бил закачен от предходно превозно средство, /движението на каквото не е установено при първоначалния огред/, то също е била нарушена тази наредба, защото повредите на мрежата трябва да се отстраняват незабавно.

През 2015 и 2016г. „Автомагистрали“. ЕАД, на която е възложено поддържането на пътните съоръжения е депозирало доклади за „тревожното състояние на носещата конструкция и осветителната инсталация“. В доклада от 2016г. се отбелязва, че за 32 години експлоатация на лявата тръба на тунела не е правен никакъв ремонт. От всички 2400 осветителни тела към 2016г. пълноценно светели само 135 броя и в резултат на доклада били монтирани 125 натриев лампи високо налягане. Преди пренасочване на движението в двупосочно били свалени само 900 осветителни тела, което олекотило конструкцията с 18 тона. Цялата конструкция обаче тежала 144.9 тона. След трагичния инцидент е извършен демонтаж на носещата метална конструкция, демонтаж на осветителните тела, изтегляне на кабели и монтаж на осветителни тела ЛЕД 150 вата върху стената на тунела за седем дни, на стойност 304 372.85 лв. с ДДС.

Въззивният съд е приел, че е налице противоправно поведение - бездействие на ответника Агенция „Пътна инфраструктура“, защото не е изпълнила задължението си по чл.30, във вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, според които ремонтът и поддържането на републиканските пътища и пътни съоръжения, каквото е тунел „Ечемишка“ и задълженията си по чл.14-чл.16 от Наредба № 1 от 4.04.2007 г. за организиране редовното наблюдение и инспектиране на тунелите по републиканските пътища. Като такова поведение е прието и непредприемането на мерки във връзка с изготвените от „Автомагистрали“ ЕАД доклади, в които е отразена съществуващата реална опасност за пътуващите през тунел „Ечемишка“ и наложителната цялостна подмяна на носещата конструкция и осветителните тела в лявата тръба на пътния тунел. Съдът е приел, че техническото състояние на осветлението в тунела не е била съобразено и с Наредба №3/09.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии, както и действащите стандарти, които са изброени в заключението.

С влязлата в сила част от решението, с която са уважени исковете между страните със задължителна сила е установено основанието на предявените искове – установено е противоправно поведение на ответника и настъпилата в причинна връзка с него смърт на Е. М., Налице е основание за ангажиране отговорността на ответника за причинените неимуществени вреди на ищците – майка, деца и съпруг на починалата. Исклучено е съпричиняване, /каквото възражение ответника е заявил в отговора на исковата молба/, защото удара е бил неизбежен и е пострадал не водача, а е починала пътуващата с него.

Първата инстанция е присъдила обезщетение по 150 000 лв. за всеки от ищците, като се е позовала на свидетелските показания и установеното от тях за наличие на силна привързаност между загиналата, нейната майка, съпруга ѝ и децата ѝ. Отчетено е било, че майката е била в напреднала възраст към момента на кончината на дъщеря ѝ и е преживяла изключително тежко внезапната ѝ загуба. Съпругът развил тежко онкологично заболяване след смъртта на съпругата си, което се потвърждава от приложената към исковата молба документация. Отчетено е, че смъртта на Е. М. е неочаквана и преждевременна - била е на възраст, на която

е могла пълноценно да се радва на живота и да бъде помощ и подкрепа за близките си. Няма доказателства да е страдала от заболяване, което би навело обратния извод. Кредитирал е свидетелските показания въпреки родствената и съпругеската им връзка с ищите, тъй като показанията са напълно логични от житейска гледна точка и липсват данни, които да ги опровергават. С тези мотиви първата инстанция е уважила исковете изцяло за по 150 000 лв. за всеки от ищите.

Въззивната инстанция е посочила, че за да определи размера на обезщетенията по справедливост се налага преценка на конкретни обстоятелства, като обективно съществуващите според разясненията в ПП-4-68 г. критерии - характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр., а при причиняването на смърт от значение са и възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близкия, който търси обезщетение за неимуществени вреди. Конкретните критерии, които е съобразил въззивният съд са: това, че починалата и нейната майка Б. са имали много добри отношения, въпреки че двете са живеели в различни населени места, Е. и брат ѝ са ходили по два пъти в месеца за да я видят. Майка им понесла много тежко загубата на своята дъщеря. Между Е. и съпругът ѝ и нейните деца са били налице много близки отношения, всички изживели тежко загубата на своята съпруга и майка. Съдът е обаче приел, че не се установява причинна връзка между деликта и установените с представената медицинска документация заболявания на майката и съпруга на починалата, поради което същите не следва да се вземат предвид при определяне размера на следващото се обезщетение за неимуществени вреди, като е посочил, че такива твърдения в исковата молба не са наведени. По отношение на ищеца Л. М. е посочено, че въпреки, че е живеел в САЩ отношенията с неговата майка били много близки, след като тя се пенсионирала, всяка година пътувала до там, за да му помага при отглеждането на неговите деца. При тези мотиви, съдът е приел, че присъдените обезщетения от първата инстанция са частично основателни и следва да се уважат в размер по 90 000 лв. за Б. И. А., Б. П. П. и Л. П. М., и 110000 лв. за съпруга П. М.. Посочил е, че за определяне на тези размери съобразява момента на настъпване на деликта, който е от значение за преценка на съществуващите в страната обществено-икономически отношения и съдебната практика в сходни случаи /Позовал се е на влязло в сила решение по в.гр.д.№2541/2020г. на САпС, с което е присъдено обезщетение за неимуществени вреди от 80 000лв. в полза на родител за загубата на 74 годишната му дъщеря, която е настъпила при инцидент през 2018г. и влезли в сила решения по в.гр.д.№3801/20г. и в.гр.д.№1836/2020г. на САпС за присъдени обезщетения в полза на преживял съпруг и деца: 110 000 лв. за преживелия съпруг и по 100 000лв. за всяко едно от децата за починало лице на 58г., като инцидента е настъпил през 2018г./.

Касационно обжалване е допуснато по въпроса за приложение на принципа на справедливост по чл. 52 ЗЗД и за критериите, които следва да бъдат съобразени при определяне на справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди от причинена при деликт смърт, както и за задължението на съда да посочи в мотивите към решението си всички обстоятелства от значение за размера на присъденото обезщетение. Констатирано е противоречие с ПП-4-68, Решение № 79 от 04.08.2022 г. по т.д.№ 967/2021 г. на ВКС, I т.о., Решение № 236 от 13.12.2017 г. по т.д.№ 1200/2017 г. на ВКС, I т.о. и Решение № 96/25.11.2020 г. по т.д.№ 1881/2019 г., II т.о.

В Постановление № 4/1968 г. на Пленума на Върховния съд са дадени задължителни указания относно критериите, които следва да се съблюдават от

съдилищата при определяне на обезщетенията за неимуществени вреди от смърт при деликт. При определяне на справедливо обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на близък от значение са възрастта на починалия, отношенията му с претендиращия обезщетението, обстоятелствата, при които е настъпил вредоносният резултат, общественото разбиране за справедливост, съотнесено към икономическата конюнктура в страната. В т. II на постановлението е разяснено, че понятието „справедливост” не е абстрактно, а е свързано с преценка на редица обективно проявили се обстоятелства, които имат значение за размера на обезщетението. С утвърдилата се в последствие съдебна практика се приема, че за правилното прилагане на чл. 52 ЗЗД следва да се съобразява освен общите критерии като момент и обстоятелства, при които е настъпила смъртта, възраст и обществено положение на пострадалия, степен на родствена близост между пострадалия и лицето, което претендира обезщетение, и спецификата на случая, действителното съдържание на съществуващите житейски отношения между пострадалия и претендиращия обезщетение. (решение № 88/09.07.2012 г. по т. д. № 1015/2011 г. на ВКС, II т. о., решение № 302/04.10.2011 г. по гр. д. № 78/2011 г. на ВКС, III т. о., решение № 114/03.11.2014 г. по т. д. № 1053/2012 г. на ВКС, решение № 151/12.11.2013 г. по т. д. № 486/2012 г. на ВКС, II т. о., решение № 163/12.11.2014 г. по т. д. № 3450/2013 г. на ВКС, I т. о., решение № 130/09.07.2013 г. по т. д. № 669/2012 г. на ВКС, II т. о., решение № 104/25.07.2014 г. по т. д. № 2998/2013 г. на ВКС, I т. о., и др.), Конкретната преценка на общите и на специфичните критерии за всеки спор формират съдържанието на понятието „справедливост” и гарантира постигане целта на чл. 52 ЗЗД - справедливо възмездяване на произлезлите от деликта неимуществени вреди. Постановление № 4/1968 г. на Пленума на ВС акцентира и върху изискването съдът не само да посочи критериите, които взема предвид при определяне размера на обезщетението, но и да мотивира изводите си относно справедливия размер на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, като посочи конкретните факти и значението им за определяне конкретния размер на обезщетението.

За определяне на обезщетенията за претърпените от ишците неимуществени вреди – страдания от смъртта на починала Е. Г. М. следва да се съобрази следното. Починалата е дъщеря на ишцата Б. И. А., майка на ишците Б. П. П. и Л. П. М. и съпруга на П. Л. М.. Починалата е била на 64 г., не е страдала от някакво заболяване, била е жизнена и енергична. Инцидентът, предизвикал смъртта е много тежък и е станал внезапно и неочаквано за близките ѝ. Същевременно майката Б. А. е била в напреднала възраст – 84 г., разчитала е на грижите на дъщеря си и реално ги е получавала – дъщеря ѝ я е посещавала два пъти в месеца. /Инцидента е станал именно при едно такова посещение на починалата при майка ѝ/. С оглед влошеното ѝ здраве след това, Б. А. е изпитвала остра нужда от моралната и реална подкрепа и помощ на дъщеря си в следващите пет години от живота си и е преживявала изключително тежко загубата ѝ. Затова съдът приема, че справедлив размер на обезщетението за претърпените от Б. И. А. неимуществени вреди от смъртта на дъщеря ѝ Е. Г. М. е 110 000 лв., т.е. следва да се присъдят още 20 000 лв. към присъдените от апелативния съд От тази сума на Н. Г. Н. следва да се присъдят 55 000 лв. , а на Б. П. П. и Л. П. М. – по 27500 лв.

Съпругът на починалата П. Л. М. е бил на 67 г. към момента на инцидента. С починалата са в гр. брак от 1973 г. Една година след смъртта на съпругата си той е диагностициран с онкологично заболяване, видно от приложените епикризи към исковата молба. В този период и до смъртта си се е нуждаел от интензивни грижи и реална и морална подкрепа, каквито не е могъл да получи от съпругата си поради смъртта ѝ. Неправилно въззивният съд не е отчел този факт и е намалил

писъденото от първата инстанция обезщетение. Като отчита изложените специфични обстоятелства за случая и това, че инцидента е станал внезапно и неочаквано за съпруга, което предполага по-интензивни нива на стрес, че той е бил във възраст и здравословно състояние, когато се е нуждаел от интензивни грижи и подкрепата на съпругата си и е търпял това състояние до смъртта си на 05.12.2021 г. /почти пет години след смъртта на съпругата си/, настоящата инстанция намира, че следва да определи обезщетение в размер на 130 000 лв., т.е. следва да се присъдят още 20 000 лв. над присъденият от въззивната инстанция.

Децата на починалата Е. М. - Б. П. П. и Л. П. М. са били съответно на 39 години и на 43 години. Всеки от тях е имал собствено семейство. Отношенията между тях и майка им обаче са били много близки въпреки възрастта на последните. Живеели в същата къща. Синът заминал за САЩ, но отношенията с майка му останали много близки и връзката се запазила – тя ходела ежегодно в САЩ да гледа децата му. За Б. П. и Л. М. смъртта на майка им също била внезапна и неочаквана, понесена е тежко и ги лишила от помощта и подкрепата, която тя им давала и от опора, каквато тя била за тях. Затова съдът приема, че справедливия размер на обезщетението е по 110 000 лв. за всеки от тях, поради което ще се присъдят по още 20 000 лв. на всеки към присъдената сума от САС.

Предвид изложеното, решението на въззивната инстанция следва да се отмени в частта, с която са отхвърлени исковете за разликата над 90000 до 110 000 лв. за Б. П. П., за Л. П. М. и за Б. И. А. /починала след постановяване на решението на 01.04.2022 г., заместена от наследниците си Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М./, и за разликата над 110 000 лв. до 130 000 лв. за П. Л. М., /починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г., заместен от наследниците си Б. П. П. и Л. П. М./, ведно със законната лихва, считано от 05.02.2017 г. върху тази разлика и в частта, с която е отменено решението на първата инстанция за присъдените разноски за разликата над 2254.77 лв. на Б. И. А. и П. Л. М. и за разликата над 6,286,77 лв. на Б. П. П. и Л. П. М. , и за разликата над 8000 лв. до 9600 лв. дължима държавна такса, която Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София следва да заплати вместо освободените от заплащането ѝ частично ищци съобразно уважената част от иска. На касаторите следва да се присъдят посочените разлики в деловодни разноски на първа и въззивна инстанция предвид уважаване частично на исковете до посочените размери от настоящата инстанция.

В останалата част въззивното решение следва да се потвърди, като съобразено с материалния закон и посочените критерии по чл. 52 ЗЗД.

Страните претендират разноски. Съобразно уважената част от касационната жалба и доказаните разноски пред настоящата инстанция от всеки от тримата касатори, Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ следва да заплати деловодни разноски за касационна инстанция както следва: на Б. П. П. – 3303 лв., на Л. П. М. – 1836 лв. и на Н. Г. Н. – 2870 лв. Съобразно отхвърлената част от жалбата, АПИ също има право на юристконсулско възнаграждение, каквото претендира, съгл. чл. 78, ал.8 ГПК в размер на 300 лв. /чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правна помощ/

Водим от горното, Върховният касационен съд, първо гражданско отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ въззивно решение № 1162 от 22.08.2022 г. по гр.д.№ 3674/2021 г. на Софийски апелативен съд в частта, с която е отменено частично решение № 260287 от 17.09.2021 г. по гр.д.№ 12/2020 г. на Софийски окръжен съд /погрешно посочен като СГС/ и вместо това са отхвърлени исковете, предявени от Б. П. П., Л.

П. М. и Б. И. А. /починала след постановяване на решението на 01.04.2022 г., заместена от наследниците си Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М./, и от П. Л. М., починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г., заместен от наследниците си Б. П. П. и Л. П. М. за осъждане на ответника Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да им заплати обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на Е. Г. М., причинена на 05.02.2017г. от падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала „Хемус“ л.а. „А***“ вследствие неизпълнение на задължението на ответника по чл.30 вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, за ремонт и поддържане на републиканските пътища и съоръжения, както следва за разликата над 90 000 лв. до 110 000 за всеки по отделно за Б. П. П., за Л. П. М. и за Б. И. А. /починала след постановяване на решението на 01.04.2022 г., заместена от наследниците си Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М./, и за разликата над 110 000 лв. до 130 000 лв. за П. Л. М., /починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г., заместен от наследниците си Б. П. П. и Л. П. М./, ведно със законната лихва, считано от 05.02.2017 г. върху тази разлика и в частта, с която е отменено решението на първата инстанция за присъдените разноски на Б. И. А. и П. Л. М. за разликата над 2254.77 лв. до 3579 лв. и за разликата над 6,286,77 лв. до 7317 лв. на Б. П. П. и Л. П. М. и за разликата над 8000 лв. до 9600 лв. държавна такса, която Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София е осъдена да плати, и вместо това постановява:

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да заплати на Б. П. П. ЕГН-[ЕГН] и Л. П. М. ЕГН-[ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на тяхната майка Е. Г. М., причинена на 05.02.2017г. от падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала „Хемус“ л.а. „А***“ вследствие неизпълнение на задължението на ответника по чл.30 вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, за ремонт и поддържане на републиканските пътища и съоръжения по още 20 000 лв. за всеки от двамата /или ведно с присъдените от предходните инстанции, по 110000 лв./, ведно със законната лихва, считано от 05.02.2017 г. върху тази разлика и разноски за първа и въззивна инстанция в размер на 1030,23 лв. общо за двамата.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 да заплати на наследниците на Б. И. А., починала в хода на процеса, на 01.04.2022 г.: Н. Г. Н. [ЕГН], Б. П. П. ЕГН-[ЕГН] и Л. П. М. ЕГН-[ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на нейната дъщеря Е. Г. М., причинена на 05.02.2017г. от падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала „Хемус“ л.а. „А***“ вследствие неизпълнение на задължението на ответника по чл.30 вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, за ремонт и поддържане на републиканските пътища и съоръжения в размер на още 20 000 лв. /или ведно с присъдените от предходните инстанции общо 110000 лв./, ведно със законната лихва, считано от 05.02.2017 г. върху тази разлика и разноски за първа и въззивна инстанция в размер 1324,23 лв., разпределени между тях при права: половината за Н. Г. Н. и по една четвърт за другите двама.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да заплати на наследници на П. Л. М., починал в хода на процеса – на 05.12.2021 г.: Б. П. П. ЕГН-[ЕГН] и Л. П. М. ЕГН-[ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на неговата съпруга Е. Г. М., причинена на 05.02.2017г. от падане на част от носещата метална конструкция на осветителните тела върху движещия се в тунел „Ечемишка“ на автомагистрала

„Хемус“ л.а. „А***“ вследствие неизпълнение на задължението на ответника по чл.30 вр. чл.5, ал.1, т.2 и чл.19, ал.2 от Закона за пътищата, за ремонт и поддържане на републиканските пътища и съоръжения още 20 000 лв. /или ведно с присъдените от предходните инстанции общо 130000 лв./, ведно със законната лихва , считано от 05.02.2017 г.

ПОТВЪРЖДАВА въззивно решение № 1162 от 22.08.2022 г. по гр.д.№ 3674/2021 г. на Софийски апелативен съд в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да заплати държавна такса за въззивна инстанция съобразно уважената част в размер на още 1600 лв.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК - 000695089 /АПИ/ да заплати деловодни разноски за касационна инстанция съобразно уважената част от касационната жалба както следва: на Б. П. П. – 3303 лв., на Л. П. М. – 1836 лв. и на Н. Г. Н. – 2870 лв.

ОСЪЖДА Н. Г. Н., Б. П. П. и Л. П. М. да заплатят на Агенция „Пътна инфраструктура“- гр. София, ЕИК-000695089 юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: